

Vergadering	algemeen bestuur
Datum	4 maart 2022
Onderwerp	Invullen rol veiligheidsregio nieuwe crisistypen
Agendapunt	
Bijlage nr	
Voorstel	Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

- Kennis te nemen van de uitdagingen op het gebied van nieuwe crisistypen voor de veiligheidsregio.
- In te stemmen met een formatie-uitbreiding van 2 fte per 2023 om invulling te kunnen geven aan de rol die op basis van de wettelijke taak gevraagd wordt en het hiervoor benodigde bedrag van 190.000 euro beschikbaar te stellen via de verdeelsleutel.
- Opmacht te geven om een verdere verkenning uit te voeren wat nog meer nodig is om een goede invulling te geven aan de voorbereiding op nieuwe en ongekende crisistypen.

Inleiding

Op basis van eerste verkenningen in deze beleidsplanperiode en de ervaringen met aanpak van de Coronacrisis blijkt dat de wijze waarop de crisisbeheersing is georganiseerd zich versneld zal moeten aanpassen aan nieuwe crisistypen. Tijdens de bestuurlijke dialoogsessie op 12 november jongleden is gesproken over deze ontwikkelingen en is gevraagd om een voorstel. Met dit voorstel wil de veiligheidsregio invulling geven aan een noodzakelijk uitbreiding voor 2023 middels de kadernota.

Context en aanleiding

De regio ziet zich geconfronteerd met nieuwe dreigingen; zie ook [het nieuwe regionale risicoprofiel](#). Veranderingen in het klimaat (denk aan de clusterbuien in juni 2021), nieuwe energiebronnen, de drukte op de Noordzee en dreiging van digitale ontwrichting¹ creëren nieuwe en complexe vraagstukken voor onze samenleving. Daarnaast zijn er ook ongekende crises die zullen gaan voortkomen uit de toenemende verwevenheid van sectoren en complexiteit van onze samenleving. In het beleidsplan 2020-2023 is het thema 'nieuwe crisistypen' daarom reeds benoemd als één van de speerpunten.

Ervaringen Coronacrisis

De coronacrisis laat zien dat de gangbare crisisorganisatie niet meer volstaat; we moeten veel intensiever samenwerken met onze partners, tussen veiligheidsregio's onderling en met het Rijk. Bovendien moeten we de organisatie inrichten voor een langere duur en de veerkracht van de samenleving ondersteunen, als voorbeeld vanuit de processen communicatie en bevolkingszorg. Veerkracht kan immers het verschil betekenen tussen een korte verstoring van voorzieningen en langdurige maatschappelijke ontwrichting.²

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

In het advies van de Evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's komt naar voren dat grensoverschrijdende samenwerking -tussen de regio's of samenwerking met het Rijk en

¹ Zo waarschuwt de WRR in een rapport voor de gevaren van grootschalige digitale ontwrichting (WRR, 2019).

² Versterken van veerkracht. Naar een gezamenlijke aanpak van ongekende crises, IFV, maart 2020.

internationale partners- noodzakelijk is. De commissie constateert dat voor de aanpak van crises een flexibele crisisorganisatie vereist is, die wordt vormgegeven op basis van netwerken van crisispartners.³

Noodzakelijke versterking netwerkrol

Gemeenten en crisispartners zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen bijdrage aan de (voorbereiding op de) crisisbeheersing óók bij nieuwe crisistypen. Dit vraagt ook extra inzet van de gemeenten zelf. De veiligheidsregio draagt echter wel zorg voor de coördinatie en heeft een rol om de samenwerking tussen partners mogelijk te maken. De ontwikkelingen, zoals hiervoor benoemd, stellen echter andere eisen aan de invulling van die rol. Het vraagt extra inzet rond de volgende speerpunten:

Intensivering van de samenwerking

De basis voor de samenwerking bij crises is dat mensen elkaar kennen, een risico dialoog met elkaar voeren, plannen op elkaar afstemmen en met elkaar oefenen. Daarom investeert de veiligheidsregio in het netwerk. Op basis van het risicoprofiel, een terugblik op tien jaar GRIP-incidenten, het belang en de invloed van de verschillende partners en bestaande samenwerkingsovereenkomsten zijn zeventig (nieuwe) partners gedefinieerd waar een actieve netwerkrelatie mee moet worden (opgebouwd en) onderhouden.

Invulling van de taak van de veiligheidsregio

De veiligheidsregio heeft een wettelijke taak in de (voorbereiding op) rampen en crises. Met de opkomst van de nieuwe crisistypen zal de regio mee moeten ontwikkelen. Het invullen van deze taak vraagt om professionals, die zich als adviseur en verbinder opstellen in het netwerk, vanuit deskundigheid rond crises partners stimuleren zich optimaal voor te bereiden en vooral mensen die op de juiste momenten, de juiste contacten kunnen leggen. Waar mogelijk gebeurt dit op NW4 niveau.

Een flexibele(re) crisisorganisatie en netwerksamenwerking

Om sneller en beter in te spelen op een (langdurige) regionale en grensoverschrijdende crisis zal een crisisorganisatie moeten worden ingericht, die de netwerksamenwerking ondersteunt. Deze organisatie zal flexibel van aard zijn, zodat diverse partners kunnen aansluiten voor korte of langere duur (in- en uitstappen moet mogelijk zijn). Bij de samenstelling van het netwerk moeten de aard en de schaal van de specifieke dreiging of crisis leidend zijn en daarop moeten we samen organiseren, over grenzen heen niveau). Het inrichten van deze organisatie en het onderhouden ervan zal de komende periode het nodige vragen van de veiligheidsregio (en partners).

Uitwerking

De (voorbereiding op de) crisisbeheersing wordt binnen de regio uitgevoerd door de afdeling Risico- en Crisisbeheersing. Deze afdeling bestaat sinds de oprichting in 2015 uit circa 15 fte en richt zich op de meer lokale en regionale crisistypen. Daarbij worden werkzaamheden verricht zoals; inventarisatie en analyse van risico's (RRP), planvorming en scenario ontwikkeling, voorbereiding van informatiemanagement, vakbekwaamheid van de 150 sleutelfunctionarissen in de crisisstructuur,

³ Evaluatie Wet veiligheidsregio's, Samenvatting, conclusies en adviezen. Naar toekomstbestendige crisisbeheersing en brandweezorg, 4 december 2020, p. 3.

voorbereiding op crises rond evenementen, kwaliteitszorg en professionalisering van de gezamenlijke crisisbeheersing. Op dit moment wordt een flink beslag gelegd op de capaciteit ten gunste van de 'nieuwe crisistypen' waardoor de bestaande taken onder druk staan. Dat betekent ook dat een keuze wordt gemaakt in de 70 partners waar intensiever contact mee is (gezamenlijke planvorming en oefenen) en partners waar minder intensief contact mee is. De partners hebben ons nodig om tot een gezamenlijke risicoanalyse, preparatie, respons en herstel te komen. Op dit moment kunnen wij niet meer aan de vraag voldoen.

Met een formatie-uitbreiding van 2 fte in 2023 kan een eerste stap kan worden gezet om de extra inzet voor dit thema mogelijk te maken.

Benchmark andere veiligheidsregio's

Bij een vergelijking van de capaciteit voor (voorbereiding op) de crisisbeheersing komt naar voren dat gemiddeld 20 fte aan formatie beschikbaar is voor uitvoering van deze taken. De afdeling risico- en crisisbeheersing van Noord-Holland Noord bestaat sinds 2015 uit circa 15 fte. De vergelijking is gemaakt met regio's die qua aard van risico's en inwoneraantallen overeenkomen met Noord-Holland Noord, zijnde: Kennemerland, Brabant Noord en Hollands Midden.

Consequenties

Om invulling te kunnen geven aan deze versnelling rond het thema nieuwe crisistypen, zal een formatie-uitbreiding van 2 fte noodzakelijk zijn. Het algemeen bestuur wordt gevraagd om het bijbehorende bedrag van 190.000 euro op jaarbasis op te nemen in de kadernota.